

АПСТРАКТ ПРОЈЕКТА

ЦЕНТАР ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ

Предлагач Пројекта: Милан Новаковић, MD, PhD

Correspondence:

Milan Novakovic, MD, PhD Faculty of Medicine, Foca, Bosnia and Herzegovina.

Phone: 99387-65-661-115, 99387-55.209-849 (phone/fax)

E-mail: milanov@telrad.net; milanov@rstel.net; milanov@spinter.net

Address: St. V Putnika 7, 76 300 Bijeljina, Republic of Srpska

Извршиоци: Милан Новаковић, MD, PhD неуропсихијатар и судски психијатар, носиоц послова,

Др мед Весна Деспотовић, психијатар, носиоц послова,

Зорица Насковић, клинички психолог, носиоц послова

Радмила Томић, виши социјални радник-радни терапеут, - носилац послова,

Мићић Биљана, дефектолог, носиоц послова,

Бошњак Драгана, ВМС,

Вишњевац Жељка ВМС,

Грозда Мићић-Медицински техничар и

и остали кадрови како прописује законска норма.

*****Bold - лица која већ у Центру за ментално здравље у БН, РС, БиХ,**

****Italic - Лица која су у процесу рада, а желе рад у Центру за ментално здравље.**

***Сви консултанти имају држављанство, или рођењем поријекло у БиХ.**

Сарадници: Проф др сц Ј. Марић, (неуропсихијатар, консултант),

Проф. др сц Н. Тадић, (неуропсихијатар, консултант),

Проф М. Бургић-Радмановић, (неуропсихијатар, консултант), Проф

др сц. М. Стојаковић, (неуропсихијатар, консултант), Прим. др М.

Ђерић, (неуропсихијатар, консултант),

Прим. др М. Билбија, (неуропсихијатар, консултант),

Др З. Папрић (неуропсихијатар, консултант),

Проф др сц М. Субаков (неуропсихијатар, консултант),

Проф др сц И. Церић, (неуропсихијатар, консултант),

Ак. Проф Слободан Лога, (неуропсихијатар, консултант)

ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Попис становништва у БиХ 1991. године је дао следеће резултате: Бошњака у БиХ је живјело 1,905.018, или 43,7%, Срба 1,364, 363 или 31,1%, Хрвата 752, 068 или 17,3%, Југословена 239,068 или 5,5% и осталих 93,685 или 2,2 %. Поменути подаци никад нису експлорисани, кориштени у добронамјерне сврхе због страха рата, према С. Пашалићу 2004. године.

Садашња предвиђања су на око 4 000 000 становника (Проф А Смајкић) или заснована на подацима од страних демографа су несигурна, али дају приближне податке: јул, 2004. г: БиХ има 4, 007, 608 становника од чега је 1,920 000 или 48% Бошњака, 1, 480 000 или 37% и %Србаи 14,3 %Хрвата...

ЕКОНОМСКИ ПОДАЦИ

Економски подаци су оскудни без обзира што оба ентитета објављују своје цифре. Званични подаци не обухватају вриједности о активностима тржишта, према истим изворима. Несигурни подаци да се у БиХ биљежи реалан пораст бруто личног производа за 3,5 %, а да је незапосленост 40%, а биљежи се и даље спољнотрговински дефицит, 2,1 милијарда долара 2003.г. Исти извори дају податке о постојању илегалне трговине дрогом и транзита према Западу кроз БиХ те прања новца у земљи и незакониту трговину (извори са почетка рада Пројекта).

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Ментална обољења и поремећаји понашања показују стално већу инцидентност и превалентност. Пораст броја обољелих и појављивање нових обољења тражи ново хуманитарно ангажовање. Група обољења припада "психијатрији у заједници" и неопходна је најшира подршка друштвене заједнице, домаћих и страних друштвених фактора.

Бијељина је сједиште субрегиона са недовољно познатим бројем становника, око 200 000. и највећом имиграцијом у БиХ. То изискује помоћ у виду пружања услуга у менталном здрављу. Број менталних обољења је стално у порасту. Покушаји самоубиства немају адекватан регистар, а **стопа суицидалности** је 24,36 на 100 000 становника: 71.24% мушкараца и жена 28.754% (Новаковић, М). Животно доба у испитиваној групи 1992-2001. године је 51. г.; тј распон од 18-83. године, према подацима из 2001. године за Републику Српску, и већ је проспективно у 2007 и 2008. обухватила цијелу БиХ. Бијељина има око 16% од укупног броја становника старијих од 60 година тј. 17 000. ст. Центар социјални рад у Бијељини и удружење геронтолога дају податке да: 54% становништва из ове категорије живи од пензије или инвалиднине, док 32 % нема никакве приходе. Постоје подаци да око 26% старих особа живе сами или са супружником коме је потребан неки вид помоћи, а само је 20% особа о којима неко повремено брине.

ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈЕ ПРЕВЕНЦИЈА, ЛИЈЕЧЕЊЕ, ЕВАЛУИРАЊЕИ МОНИТОРИНГ СТАЊА МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА НА ПОДРУЧНУ БИЈЕЉИНЕ,РС, (БИХ).

ЦИЉ ПРОЈЕКТА ЈЕ ОСНИВАЊЕ ЦЕНТРА ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ.

ЦЕНТАР ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ БИ САДРЖАВАО:

I) Центар за превенцију менталних обољења и поремећаја понашања.

1. Превенција болести изазаваних стресом и мултифакторски,
2. Превенција деструктивног понашања младих и одраслих лица,
3. Превенција болести од хроничних менталних обољења: шизофренија, депресија...;
4. Превенција болести због климатопатских менталних обољења,
5. Превенција болести инфектом изазваних менталних обољења (ХИВ и слично),
6. Превенција болести изазаваном болестима оvisности,
7. Превенција болести кроз афирмисање медицинских права и људских права,
8. Превенција болести кроз афирмисање менџерских односа у јавном здравству,
9. Превенција болести афирмисањем етичких односа у одржавању људског здравља,
10. Превенција болести кроз транскултурална истраживања у БиХ,
11. Превенција болести компарацијом са стандардима Европе и Свијета,
12. Превенција болести афирмисањем у стандарде Европе и Свијета,
13. Превенција болести афирмисањем интеграције у Институције Европе и Свијета,
14. Клиничку дијагностику и третман поменутих стања.

II) Координација Центра за ментално здравље са другим институцијама РС (БИХ).

1. Функционалност (координација) Центра за ментално здравље:
2. Координација оштећења менталног здравља мултидисциплинарног карактера,
3. Координација оштећења менталног здравља предшколске популације,
4. Координација оштећења менталног здравља школске популације,
5. Координација оштећења менталног здравља едукатора- васпитача,
6. Координација оштећења радно способног становништва,
7. Координација оштећења нарушеног брака и родитељства,
8. Координација оштећења старијих лица (психогеронтологија),
9. Координација оштећења менталног здравља ратних ветерана,
10. Координација оштећења менталног здравља пружаоца здравствених услуга,
11. Институцијску координацију (супервизију) поменутих менталних стања.

III) Научно - академски и стручни рад: (психијатрија у заједници).

1. Функционалност Центра за ментално здравље:
2. Клиничка превенција менталног здравља мултидисциплинарног карактера,
3. Клиничка превенција менталног здравља предшколске популације,
4. Клиничка превенција менталног здравља школске популације,
5. Клиничка превенција менталног здравља геријатријске популације,
6. Клиничка превенција менталног здравља едукатора - васпитача,
7. Клиничка превенција менталног здравља других вулнерабилних група.

ОПИС ПОСЛОВА (је глоблно наведен, а одржаваће се у оквиру законских норми),

1. Биолошки третман и превенција менталних болести,
2. Фармаколошки третман и превенција менталних болести,
3. Психотерапијски третман и превенција менталних болести,
4. Рехабилитација менталних болести и поремећаја понашања,
5. Супервизија у координацији у нижим, центрима и од стране супервизора из Европе и Свијета.

ГЛОБАЛНА ЛОГИСТИЋКА ПОДРШКА

1. Средства међународних организација које имају исте Центре или Заводе.
2. Средства СО Бијељина, која нема никакву институцију за заштиту менталног здравља,
3. Средства Владе Републике Српске и БиХ,
4. Редовна средства Фонда здравственог осигурања РС за лијечење менталних болесника,
5. Доминатно лични рад и супервизирани Пројекти превенције и третмана менталног здравља.

БИБЛИОГРАФИЈА - CV

- **Име и презиме: Милан Новаковић**
- **Датум рођења: 05. 01. 1955. године**
- **Образовање: доктор медицинских наука**

Година	Назив факултета: степен или диплома
2002	Доктор наука, судски психијатар, суицидолог, Медицински факултет Фоча
2001 2000	Магистар медицинских наука, Медицински факултет, Крагујевац, Ужа специјализација: судски психијатар, Медицински факултет, Београд,
1979	Доктор медицине, Медицински факултет, Београд.

- Језик/квалификације: језичка способност оцјена од 1-5 (1-основно; 5-одличан)

језик	читање	говор	писање
енглески	4	4	4
њемачки	4	4	4

Специјализација: неуропсихијатар, Медицински факултет, Београд, 1986. године.

- **Позиција:** Шеф катедре за психијатрију, Медицински факултет, Фоча, РС (БиХ),
- Психијатријска секција ДЈБ, РС (БиХ), Предсједник секције: 1992-2002. год.
- Члан Надзорног одбора Удружења психијатара БиХ,
- Предсједник Етичког комитета, Друштва љекара РС (БиХ),
- Члан етичког комитета Друштва љекара Босне и Херцеговине,
- Члан Форензичког комитета Босне и Херцеговине,
- Професионална квалификација: - доцент (MD, PhD; МФ, Фоча, 2003. године);
- Примаријус, Мин. здравља РС (БиХ) 1994. године.
- Радни стаж: од 1979. године, непрекидан у стручним областима.
- Професионално радно искуство

Година:	Назив институције	Одговорност и обавезе
2003 - .	Медицински факултет, Фоча,	Доцент, Шеф катедре за псих.
1998-2003	Асистент Педагошки факул., Бијељина,	Редовни академски рад
1992-1998	Проф, Педагошка академија, Бијељина,	Редовни академски рад
1986 -2004	Општа болница, Бијељина	Нач. Неуропсихијатријске службе
1990-1996 1997-1999	Скупштина Републике Српске, БиХ,	Посланик
1900-1992	Скупштина СФР Југославије	Пред. Дел. БиХ у Вијећу РИП,Ск СФРЈ
1980-1983.	Дом здравља, Угљевик	Директор Дома здравља
2004-2008	Фонд пенз. и инвалидног осигурања	Члан другостепеног вијећа
2008-	Дом здравља Бијељина, РС (БиХ).	Центар за ментално здравље
MD, PhD, Доцент (у току реизбор) на Медицинском факултету Фоча, РС БиХ.		

D) НАУЧНИ РАДОВИ ИНДЕКСИРАНИ У NBСI

(1-9=Medline, 10-13 =SCI ,EMBAZE=14-15, CC=16-19, 20-24 (in recenzio)

Index medicus (Medline), Social Science Citation Index(SSCI), EMBASE (Current Contents-C/C:

- 1/I **Novakovic M**, Ille T, Maric-Tiosavljevic D, Mundžic I. Suicide and parasuicide behavior. Med Arh 2006; (60):44-8 [Medline: 16425534].
- 2/I **Novakovic M**, Tiosavljevic-Maric D, Gajic M. Tanatophobia with Patients in Dialysis, Vojnosant Pregl, 2006; (63): 397-402 [Medline: 16683410].
- 3/I **Novakovic M**, Forensic implications of rape. Med Pregl, 2006;59; (11-12);567-71 [Medline: 17633899].
- 4/I **Novakovic M**, Types of rape victimization, Med Pregl 2007;(5-6): 277-81 [Medline: 17988063].
- 5/I **Novakovic M**, Anxiety Disorders in Dialysis Patients, Med Pregl 2007,60 (9-10) 484-8. [Medline: 18265597].
- 6/I **Novakovic M**, Čabarakapa M, Ilanković A. Forensic evaluation of persons with destructive behavior in the postwar Bosnia and Herzegovina, Vojnosant Pregl. 2007, (64), 183-88 [Medline: 17438963].
- 7/I **Novakovic M**, Milovanovic A, Jakovljevic B, Milovanovic S, Babic D, Pejanovic N. Influence of mental disorders on working ability assessment, Vojnosant Pregl, 2007, 64 (11) 733-7 [Medline 18050966].
- 8/I **Novakovic M**, Babic D, Pejanovic N, Novakovic R, Jovanovic D, Trnavcevic S. Depersonalization in Balkan endemic nephropathy, Med Arh. 2007; 61(2):86-90 [Medline: 17629140].
- 9/I **Novakovic M**, Ličanić I, Novaković R, Jovanović, D, Musić E, Frašto E, Somiforms diseases in Balkan endemic nephropathy, Med Arh, 2008; 62(1):46-50 [Medline in process].
- 10/II **Novakovic M**, Ille T, Maric-Tiosavljevic D: Forms of parasuicide in young people in Bosnia. Psych Danubina. 2006;(18): 39-48 [SSCI,-Medline: 16804498].
- 11/II **Novaković M**, Loga-Zec S, Dedić G, , Milovanović, Leposavić Lj, Latas M. Suicide violence after attempted suicide, Psych Danubina [SSCI- in process]
- 12/II **Novakovic M**, Babic D, Dedic G, Novakovic R, Jovanovic D, Latas M. Suicide in dialysed patients in Bosnia and Herzegovina, Psych Danubina [SSCI- in process]
- 13/II **Novakovic M**, Leposavic L, Latas M, Babić D, Tiosavljević-Marić D, Mesić E. Phobias in Dialysed Patients, Psych Danubina [SSCI- in process].
- 14/III **Novakovic M**, Ille T, Marić-Tiosavljević D, Munzić I. Family and psychopathological aspect of sexual abuses, Materia Sociomedica, 2006 (1);6-11. **EMBASE:**
- 15/III **Novakovic M**, Babic D, Pejanovic N, Novakovic R, Jovanovic D, Mesić E. Anxiety Forms for the Dialysed Patients. Materia Sociomedica, 2007 (1);6-11. **EMBASE**
- 16/IV **Novakovic M**, Babic D, Milovanovic A, Tiosavljevic - Maric D, Novakovic R, Novakovic M. Anthropology Aspect of Death in Dialysed Patients Coll. Antrop.6020; [C/C- in process].
- 17/IV **Novakovic M**, Babic D, Milovanovic A, Leposavić L, Novakovic R, Novakovic M. Importance of Mental Disorders in Victimization: Coll. Antrop.6021: [C/C- in process]
- 18/IV **Novakovic M**, Babic D, Marić-Tiosavljević D, Ille T, Jakovljević B, Novakovic M. Socio-demogr. and psychs. charact. of murderers in B&H in post (war) period. 6022: [C/C- in process]
- 19/IV **Novakovic M**, Babic D, Dedic G, Leposavic L, Milovanovic A, Novakovic M. Euthanasia of patients with Chronic Renal Failure; 6096 Coll. Antrop. [C/C- in process],
- 20/V **Novakovic M**. Jovanović D, Tiosavljević -Marić D, Latas M, Novaković R, Babić D. Homicide: violent and accidental behaviour, Vojnosant Pregl (in recenzio).
- 21/V **Novakovic M**. Personality Disorders in Balkan endemic nephropathy, Med Arh (in recenzio).
- 22/V **Novakovic M**, Latas M. Testament ability in Balkan endemic nephropathy, Med Pregl (in recenzio).
- 23/6. **Novakovic M**, Latas M. Forensic importance of Homicides, Med Pregl (in recenzio).
- 24/9. **Novakovic M**, Dementio in Balkan endemic nephropathy, (Med Arh in recenzio).

II) РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У ЦЈЕЛИНИ У ЧАСОПИСИМА И КЊИГАМА:

Радови прије последњег избора/реизбора(подвучено са бројем: 22.)

1. Еп. Василије, Марић Ј, **Новаковић М**, Духовна подршка и питње духовности инвалида рата у процесу психосоцијалне рехабилитације, ENGRAMI, Vol 15, стр 29-33, Београд, 1994.
2. **Новаковић М**, Слобода и стварање, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 1. стр. 177-79, Бијељина, 1995.
3. **Новаковић М**, Етичко и религијско у политици, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 2. стр. 108-10. Бијељина, 1996.
4. **Новаковић М**, Путеви ка слободи исцјелитеља душе, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 4, стр. 163-69, Бијељина, 1996.
5. **Новаковић М**, Стресови инвалида рата, ENGRAMI, Vol. 19, стр: 83-7, Београд, 1997.
6. Новаковић Р, **Новаковић М**, Постпартална стресна обољења, IBIDEM, стр: 95-9.
7. **Новаковић М**, Новаковић Р. Парасуицидално понашање у кризи, IBIDEM, стр: 101-04.
8. **Новаковић М**, Невиђено-опевано, Српска вила (часопис за књижевност и културу); бр. 7, стр. 8-12, Бијељина, 1997.
9. **Новаковић М**, Психотрауматизам и спорт, 5. Научно-стручни скуп са међународним ућеш-ћем, стр, 130-40, Нови Сад, 1997.
10. **Новаковић М**, Новаковић Р. Спортско понашање насупрот парасуицидалном, IBIDEM, стр. 140-144.
11. Новаковић Р, **Новаковић М**, Рехабилитација трудница, IBIDEM, стр. 144-8
12. Новаковић Р, **Новаковић М**, Лјекарски рад и ризици у грађанском рату, III Конгрес ратне и поратне медицине са међународним учешћем, стр. 345-49, Бања Лука, 2001.
13. **Новаковић М**, Парасуицидално понашање, IBIDEM, стр. 373 - 77.
14. **Новаковић М**, Реактивни ментални поремећаји, IBIDEM, стр. 378- 81
15. Еп. Валисије, **Новаковић М**, Марић Ј. Религија и избјеглице, мултидисциплинарни приступ у третману избјеглица у РС, Ментално здравље и проблеми избјеглог и расељеног становништва, уред. Марић, Ј., Меграф, стр: 29-33, Београд, 2002.
16. **Новаковић М**, Аутодеструктивно у геријатријским обољењима, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 15, стр. 126-137, Бијељина, 2002,
17. **Новаковић М**, Преиспитивање сопства, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 16, стр 151-57, Бијељина, 2002.
18. **Новаковић М**, Лукић Љ, Митровић Ђ. Нормално и поремећено полно понашање код пацијената на хемодијализи, Институт за психијатрију КЦС, XXXI едукативни семинар, стр 113-17, Београд, 2002.
19. **Новаковић М**, Злочин, ратне и поратне карактеристике, ENGRAMI, Vol. 24, стр 97-102, Београд, 2002.
20. Новаковић Р, **Новаковић М**, Перименомауза (синдроми и терапија), ENGRAMI, Vol. 24, стр. 97-102, Београд, 2002.
21. Деспотовић В, Насковић З, Станишић М, **Новаковић М**, Психогеријатрија десет година избјеглиштва, ENGRAMI, Vol. 24, стр 89-95, Београд, 2002.
22. **Новаковић М**, Развојне одилице хомициданата, ENGRAMI, Vol. 24, стр 135-41, Београд, 2002.

Радови после последњег избора/реизбора

23. Бацановић Д, Савић Д, Поповић М, Новаковић Љ, Турчић М, Насковић М, Недић М, **Новаковић М**, Психогеријатрија - старење и аномија, Психијатрија 21. века, стр. 97-103, Бања Лука 2003.
24. Бацановић Д, **Новаковић М**, Савић Д, Поповић М, Насковић М, Новаковић Љ, Јовић С, Старење - љубав и интерперсонални односи, Психијатрија 21. века, стр. 103-112, Бања Лука 2003.
25. **Новаковић М**, Виолентност у суицидалности и хомицидалности, ENGRAMI, Vol. 25, стр 33-40, Београд, 2003.
26. **Новаковић М**, Ђерић М, Ђерић М. Искони мржње, ENGRAMI, Vol. 25, стр 91-4, Београд, 2003.

27. **Новаковић М**, Печеница В. Занемаривање старих и суицид, ENGRAMI, Vol. 26, стр 53 -65, Београд, 2004.
28. **Новаковић М**, Genetic's and Ethic's, Зборници радова АНУБиХ, Дубровник, август 2004.
29. **Новаковић М**, Енигме сексуалности, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 21, стр 30-8, Бијељина, 2005.
30. **Новаковић М**, Сјај и немоћ психијатрије, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 21, стр 38-44, Бијељина, 2005.
31. **Новаковић М**, Срећа и људско понашање, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 21, стр 44-50, Бијељина, 2005.
32. **Новаковић М**, Уочавање старости, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 22, стр 30-6, Бијељина, 2005.
33. **Новаковић М**, Страх од старења, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 22, стр 36-40, Бијељина, 2005.
34. **Новаковић М**, Танатофобија, Српска вила (часопис за књижевност и културу): бр. 22, стр 41-8, Бијељина, 2005.,
35. **Новаковић М**, Форме агресивног понашања, 3 мостарска психијатријска субота, 3. јуна, Мостар, 2006(*in press- in extenso*).
36. **Новаковић М**, Нови концепти у суицидологији, 4 мостарска психијатријска субота, 2. јуна, Мостар, 2007(*in press- in extenso*).
37. **Новаковић М**, Delirium with urgents conditions, ABC, Београд, 2008, (*in press- in extenso*),

III) АПСТРАКТИ РАДОВА КАО РЕЗИМЕИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЗБОРНИЦИМА:

(и активно учешће на поменутиим скуповима)

1. **Новаковић М**, Деспотовић В, Лукић Ј. Превенција душевних обољења након изласка из заробљеништва, Зборник резимеа VIII Конгрес превентивне медицине са међународним учешћем, стр. 192, Београд, 1995
2. **Новаковић М**, Марић Ј. Превенција душевних поремећаја код замора у ванредним условима, IBIDEM, стр: 198.
3. Новаковић Р, **Новаковић М**, Могућност превенције стреса као морбогеног чиниоца трудноће и порођаја у варедним условима, IBIDEM, стр. 370.
4. Марић Ј, **Новаковић М**, Етички проблеми лекарске праксе у условима грађанског рата, Зборник сажетакa II Конгрес ратне медицине са међународним учешћем, стр. 37, БањаЛука, 1996.
5. **Новаковић М**, Третман акутних реактивних душевних поремећаја., IBIDEM, стр. 179.
6. **Новаковић М**, Марић Ј. Наш концепт заштите менталног здравља у ратним условима, IBIDEM, стр. 190.
7. **Новаковић М**, Проблеми психогеријатријске заштите у ванредним условима, IBIDEM, стр.: 195.
8. **Новаковић М**, Occupational Therapy in rehabilitations of War invalids, World konges of Rehabilitation in Psychiatry, pg. 34. Belgrade, 1997.
9. Новаковић Р, **Новаковић М**, Rehabilitations patients with postpartal psychiatric disorders, №: 246, IBIDEM, pg. 73.
10. **Новаковић М**, Новаковић Р. Rehabilitation of patients with parasuicidals behaviorism, №: 284, IBIDEM, pg. 76.
11. **Новаковић М**, Новаковић Р. Rehabilitation of psychotraumatms patients in reprofesionalisms, №: 285, IBIDEM, pg. 76.
12. **Новаковић М**, Rehabilitations of patients with maladaptive answer to a difficult or continuous stres, №: 286, IBIDEM, pg. 76.
13. **Новаковић М**, Sports Games in Psychotraumatism, 4-th International Congress of Northem Grece Sports Medicine Association with post Graduate Courses, apstract, pg. 72, Thessalonici, Grece, 1997.

14. **Новаковић М**, Психички синдроми код инвалида рата током рехабилитације и физичког напора, Cardio-vascular svstem and phvsical stress, Југословенски симп. са међународним учешћем, стр. 66, Зрењанин, 1997
15. **Новаковић М**, Репрофесионализација као стресогени фактор код ивалида рата, Cardiovascular system and physical stress, Југословенски симпозијум са међународним учешћем, IBIDEM, стр. 89.
16. Новаковић Р, **Новаковић М**, Рекреација трудница, IBIDEM, стр. 89.
17. Новаковић Р, **Новаковић М**, Пелемиш М. Психолошка и физичка припрема у трудноћи, Први међународни конгрес: Спорт и здравље, (прилог зборнику резимеа), стр 03, Јахорина, 1997.
18. Новаковић Р, **Новаковић М**, Пелемиш М. Могућности организације спортске рекреације и здравственог туризма у РС, IBIDEM, стр. 04.
19. **Новаковић М**, Новаковић М. Деструктивно и конструктивно у адолесценцији, IBIDEM, стр. 05.
20. **Новаковић М**, Новаковић М. Стресови у физичкој култури, IBIDEM, стр. 06.
21. **Новаковић М**, Новаковић М, Новаковић Р. Опште стање менталног здрвља у заједници, Први симпозијум Антрополога Републике Српске са међународним учешћем, стр. 51, Бања Врућица, 2000.
22. **Новаковић М**, Новаковић Р. Најбитнији морално ризици, друштва у транзицији, IBIDEM, стр. 52.
23. **Новаковић М**. Неки показатељи интересовања дјечака у другој деценији узраста, IBIDEM,стр. 53.

Радови после последњег избора/реизбора

24. **Новаковић М**, Ментално здравље данас на Балкану, Психијатрија 21. вијека, стр. 113, Бања Лука, 2003.
25. Стојановић Б, Вуковић Ј, Цвјетковић С, Јовић С, **Новаковић М**, Дјеца жртве рата и поратних карамора, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM, стр. 114.
26. **Новаковић М**, Миловановић С, Иланковић А, Ђоковић Д. Алкохол- краљ и убица, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 116.
27. Миловановић С, **Новаковић М**, Ђукић-Дејановић С. Букелић, Ј. Наркоманија - пакао зла и казне, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 117.
28. **Новаковић М**, Миловановић С, Јашовић-Гашић М, Равањић, Д, Пејовић М. "Спек-тар шизофреније" - испит пор. медицине, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM, стр. 119.
29. Ђукић-Дејановић С, Пантовић М, Ђоковић Д, Миловановић С, **Новаковић М**, Депресија-испит овог вијека, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр.121.
30. **Новаковић М**, "Аномично самоубиство", Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 122.
31. Миловановић С, Јашовић-Гашић М, Пејовић М, **Новаковић М**, Друштвена брига и ментално здравље, Психијатрија 21.вијека, IBIDEM стр. 123. Бања Лука, 2003.
32. **Новаковић М**, Хомицид, Психијатрија 21. вијека, стр. 125. Бања Лука, 2003.
33. Миловановић С, Марић Ј, Ђукић-Дејановић С, Иланковић А, **Новаковић М**, П.Т.С.П. -трајне персоналне промјене, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 131.
34. Пејовић М, Миловановић С, Ђукић-Дејановић С, **Новаковић М**, Породична терапија и ментално здравље, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 131.
35. Новаковић Д, Бацановић Д, Савић Д, Новаковић Р, Поповић М, **Новаковић М**, Ничији људи, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 132.
36. Миловановић Д, Ђукић-Дејановић С, **Новаковић М**, Иланковић А, Ђоковић Д. Морални муљмоћи успећа, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр.131.
37. **Новаковић М**, Новаковић Р, Миловановић С, Тиосављевић Д, Марић Ј. Сексуалност - терапијске могућности, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 132.
38. Каличанин П, Миловановић, Д, Марић Ј, Ђукић-Дејановић С, Иланковић Н, **Новаковић М**, Будућност психијатрије, Психијатрија 21. вијека, IBIDEM стр. 133.
39. **Новаковић М**, The neclectinng of children in Bosnia and Herzegovina, 5th Inter-national Congres of Neuropsychiatry, pg 121, Athens-Grece, 14-18 October 2004.

40. **Новаковић М**, Parasuicide and neurosciences in adolescence, 5th International Congress of Neuropsychiatry, IBIDEM pg 125.
41. **Новаковић М**, Neurosciences in suicide of adults, 5th International Congress of Neuro-psychiatry, IBIDEM pg 127.
42. **Новаковић М**, Тиосављевић Д, Марић Ј. Dementia in patients on Dialysis in B-H, XIII World congress of psychiatry, pg. 311, Cairo, 2005.
43. **Новаковић М**, Anxiety Disorders in patients at the beginning of dialysis, W.P.A. CENTENNIAL CONGRESS, pg. 173, 19/22 april 2006, Madrid.
44. **Новаковић М**, Тиосављевић Д, Марић Ј. Tanatophobia with chronic renal failure, IBIDEM pg. 195.
45. **Новаковић М**, Ille Т, Новаковић Р. Somatiform Disorders and parasuicidal behaviour, IBIDEM pg. 207.
46. **Новаковић М**, Новаковић Р, Миловановић А. The significance of anxiety in victimization, IBIDEM pg. 231.
47. **Новаковић М**, Новаковић Р, Миловановић А. Body anxiety in sexual abusers, IBIDEM, pg. 251.
48. **Новаковић М**, Меденица С, Јовановић Д. Therapy of parasuicidal conditions, 2nd Congress of Psychiatrists B&H with inter-national participation which will take place in Sarajevo, MED ARH, 2007; 61 (2, suppl .2) pg: 14 SUMMARIES.
49. **Новаковић М**, Меденица С, Папрић З, Гаврић М, Шобоњић М, Пурић М. Aggressive behaviour in Bosnia and Herzegovina. Suicide and Homicide, IBIDEM, pg :12.
50. Деспотовић В, Насковић З, Ђеранић Р, Гарић А, **Новаковић М**, Somatiform diseases in Balcan endemic nephropaty, IBIDEM, pg :47.
51. Јовановић Д, Ђерић М, Пурић М, Ковачевић Б, Кезуновић З, **Новаковић М**, Forensic significance of Homicidal behaviour, IBIDEM, pg :44.
52. Јовановић Д, Јанковић М, Лазаревић З, Ђерић М, Јањић И, **Новаковић М**, Delirium: Alcohol and postoperative conditions, IBIDEM, pg :62.

IV) РАДОВИ КАО РЕЗИМЕИ У ДОМАЋИМ ЗБОРНИЦИМА:

1. **Новаковић М**, Марић Ј, Ковачевић Б. Компаративна анализа психопатолошких реакција избјеглог становништва из БиХ у Републику Србију и Републику Српску, Први ванредни конгрес љекара Србије, стр. 163, Београд, 1993.
2. Марћ Ј, Ковачевић В, **Новаковић М**, Неки аспекти судско-психијатријског вјештачења бораца починилаца кривичних дјела у грађанском рату у БиХ, IBIDEM, стр. 175.
3. **Новаковић М**, Новаковић Р. Хомицид, (приказ случаја), XI Конгрес психијатара Југославије, стр. 131. Врњачка Бања, 2000.
4. Максимовић Г, Лукић Ј, **Новаковић М**, ПРОПН, одлике неких симптома код органских поремећаја, IBIDEM, стр. 240.
5. Новаковић Р, **Новаковић М**, Живковић-Миловановић Ђ. Генеративна психоза - пренатална и постнатална, IBIDEM, стр. 242.
6. **Новаковић М**, Насковић З, Лечић М, Новаковић Р. Динароиди - миграције и муке, IBIDEM, стр. 242.

Радови после последњег избора

7. Лукић Ј, Митровић Н, Марковић Д, Марић М, Вуковић М, **Новаковић М**, Мултидисциплинарна искуства у терапији дјете са ратним траумама, Симпозијум развојне неурологије и психијатрије, стр. 75, Београд, 2003.
8. Деспотовић В, Матић В, Перковић Р, Јовић С, **Новаковић М**. Одрасли и дјеча, ратне игре и поратне патње, IBIDEM, стр. 75.

9. Деспотовић В, Перковић Р, Цвјетковић С, Јовић С, **Новаковић М.** "Brocken-Home", адолесцентни психотрауматизам, IBIDEM, стр. 76.
10. Митровић Н, Лукић Ј, Перковић Р, Максимовић Г, Јовић С, **Новаковић М.** Мутације клониулзија - искуства у секундарној заштити, IBIDEM, стр. 76
11. Перковић Р, Митровић Н, Матић В, Марковић Д, Јовић С, Спасојевић Д, **Новаковић М,** Наша искуства у терапији кошмарних снова, IBIDEM, стр. 77.
12. **Новаковић М,** Јовановић Д, Марић Ј. Underground Mother and Under-ground Father, XII Конгрес психијатара СЦГ, Херцег Нови, 2004 (CD).
13. **Новаковић М,** Ђукић-Дејановић С, Јовановић Д, Деспотовић В, Стојић С. Хетеродеструктивно понашање, IBIDEM.
14. **Новаковић М,** Јовановић Д, Ђерић М, Деспотовић В, Латиновић Н. Креација и деструкција, IBIDEM.
15. **Новаковић М,** Јовановић Д, Ђукић-Дејановић С, Деспотовић В, Стојић С (Не)изнуђено пара - суицидално понашање, IBIDEM.
16. **Новаковић М,** Јовановић Д, Ђерић М, Деспотовић В, Стојић С. Етичко зрење адолесценције, IBIDEM.
17. **Новаковић М,** Чукић Д, Јовановић Д. Психопатолошки профил хомици-далних личности, Зборник резимеа Петог научно - стручног скупа у организацији удружења судских вјештака Црне Горе, стр: 48, 24- 28. 05. 2006.
18. **Новаковић М,** Чукић Д, Јовановић Д. Тестаторска способност код пацијената на дијализи, IBIDEM, стр. 49.
19. **Новаковић М,** Чукић Д, Јовановић Д. Психопатолошки значај виктимизације, IBIDEM, стр. 49.

УЦБЕНИЦИ И МОНОГРАФИЈЕ/након посљедњег избора/

Новаковић Милан. Неуропсихијатрија, Уџбеник за III разред средње медицинске школе, РС (БиХ), 2003.

Новаковић Милан. Одрастање, књига прва, Кривац (трилогија), Медицински факултет, Фоча, 2003.

Новаковић Милан. Страдање, књига друга, Кривац (трилогија), Медицински факултет, Фоча, 2003.

Новаковић Милан. Жртвовање, књига трећа, Кривац (трилогија), Медицински факултет, Фоча, 2003.

Новаковић Милан. Занемаривање, књига прва, Правдовање (трилогија), Медицински факултет, Фоча, 2004.

Новаковић Милан. Неуропсихијатрија, уџбеник, Медицински факултет/Стоматолошки факултет, Фоча, 2008, (*inpress*)

Новаковић Милан. Наука о понашању, Стоматолошки факултет, Фоча, 2008, (*inpress*),

Новаковић Милан. Медицинска етика, Медицински факултет, Фоча, 2008, (*in press*)

НАУЧНА ПРЕДАВАЊА НА СКУПОВИМА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

- Оснивање АНРС, Универзитет Источно Сарајево, Српска вила, 1992.
- Ментално здравље у Републици Српској (БиХ), АНРС, Бијељина, 2000.
- Стресови у физичкој култури, Јахорина Источно Сарајево, 2000.
- Стање менталног здравља у заједници, Теслић, 2000.
- Религија и избјеглице, третман у РС, XXX семинар КЦС, МФ, Београд, 2002.
- Будућност психијатрије, Бања Лука, 2003.
- Парасуицидално понашање у БиХ, XXXIII семинар КЦС, Београд, МФ, 2006.
- Суицид и накоманија, Европски центар за мир и развој; ЕСПД, Београд, 2006,
- Форме агресивног понашања, 3 мост. психијатријска субота, 3. 06, Мостар, 2006.
- Нови концепти у суицидологији, 4 мостарска психијат. субота, 2. 06, Мостар, 2007.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ

Од научно истраживачких пројеката актуелни су:

- Психосоцијална рехаб. менталних болесн, Мин. Здравља РС (БиХ) 1994-2008. „НОВИ ЖИВОТ", Пројект превенције наркоманије, РС (БиХ), Бијељина, 2007.
- Борба против алкохолизма и никотинизма, СО, Бијељина, РС (БиХ), 2007.
- Завод за превенцију суицида, Апстракт пројект, Мин. здравља РС, (БиХ), 2008.
- Ментално здравље у пенолошким услов. (Апстракт), Мин. здравља РС (БиХ),
- Ментално здравље на мјерама безбједности, Мин. здравља, РС (БиХ),
- Институционализација форензичке психијатрије, Мин. здравља, РС, (БиХ),
- Реорганизација Клинике за психијатрију, КЦ Источно Сарајево,
- Менталио здравље код дисеминованих процеса, Неуролошка кл, МФ, Београд,
- Ментално здравље на дијализи, Публик. раз. пројекта, Мин.зрдавља РС (БиХ),
- Кватернерна рехабилитација, Минист. за туризам, РС (БиХ),
- Пројекти су оригинална рјешења и служе за конкретне задатке!

Фоча: 05.05.2008. године

Милан Новаковић, MD, PhD

неуропсихијатар и форензички психијатар

е-пошта: milanov@telrad.net; milanov@spinter.net; milanov@rstel.net

Адреса: Република Српска, 76 300 Бијељина, Ул. Војводе Путника бр: 07.